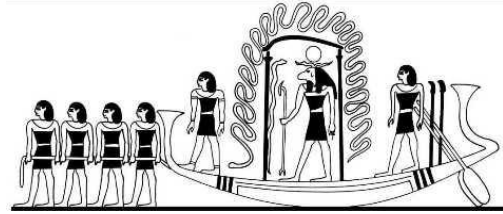

MEHEN Nieuws

15 oktober 2010

MEHEN, Studiecentrum voor het oude Egypte

Mehen-scriptieprijs voor de Egyptologie

Op maandag 11 oktober 2010 heeft prof. dr. O. Kaper tijdens een bijeenkomst van afgestudeerde studenten in het Rijksmuseum voor Oudheden te Leiden bekend gemaakt dat m.i.v. 2011 elke twee jaar de Mehen-scriptieprijs voor de Egyptologie zal worden uitgereikt. Een jury zal de afstudeerscripties van de voorgaande twee collegejaren beoordelen en de best gewaardeerde Master afstudeerscriptie zal worden beloond met een oorkonde en een geldbedrag van € 1.500,--.

Website van Mehen

Deze week is het onderdeel Agenda van de website www.mehen.nl geheel vernieuwd. De daarop vermelde tentoonstellingen over het oude Egypte zijn nu uitgebreid naar ruim 70 tentoonstellingen over de hele wereld. Ook is dit onderdeel nog toegankelijker gemaakt. Als u wilt weten waar een tentoonstelling over het oude Egypte wordt gehouden, raadpleegt u dan de website van Mehen. De agenda wordt bijgehouden door mevrouw I. van Sprakelaar.

Bespreking tentoonstelling over farao Sahoera te Frankfurt

“SAHURE Tod und Leben eines grossen Pharao” Tentoonstelling in Frankfurt tot 28 november 2010
Zie www.mehen.nl tentoonstellingsagenda

Piramide Sahoera

Ruim 4500 jaren geleden werden er aan de rand van de woestijn vlakbij de oevers van de Nijl enorme piramiden en tempels gebouwd als grafmonument voor de farao's. Deze monumenten uit het Oude Rijk zijn niet alleen indrukwekkend, maar tonen ook aan op wat voor een hoog peil de Egyptische kunst en cultuur al in die tijd stond. Een van de farao's die ook een piramidecomplex liet bouwen is Sahoera, de 2^e farao van de 5^e dynastie.

Rond deze farao en zijn piramide is in Frankfurt een interessante en mooie tentoonstelling opgezet. Getracht is om op de tentoonstelling de opbouw van het tempelcomplex na te bootsen: vanuit de daltempel via de causeway komt de bezoeker bij de schijndeur in de piramidetempel voor de piramide. De piramidetempel werd gekenmerkt door een strikte symmetrie en een harmonische kleurensymboliek, de reliëfs gelden als de mooiste kunstuitingen uit die tijd. Deze nabootsing wordt gedaan aan de hand van objecten uit collecties in New York, Boston, Parijs, Berlijn en München. De objecten bevatten originele reliëfs, architectuurelementen, beelden, vazen en papyri. Van sommige recent gevonden reliëfblokken langs de causeway van Sahoera worden kopieën getoond. Daarnaast

geven modellen nog een goed inzicht in het totaalbeeld van het complex. Een van de hoogtepunten op de tentoonstelling is het goed bewaarde beeld van Sahoera uit het Metropolitan Museum in New York. Het toont Sahoera zittend op een troon met naast hem een gouwgod.

Weliswaar was de piramide van Sahoera niet zo groot (oorspronkelijk 47,3 m hoog) als de piramiden van Gizeh, maar het totale complex bevatte zeker 10.000 m² aan de fijnste reliëfs: het was een enorm stripverhaal in steen en oorspronkelijk ook nog in kleur. De grootte van de piramide neemt weliswaar af in de 5^e en de 6^e

dynastie, maar de hoeveelheid ruimten met reliëfs neemt sterk toe. De hoogte van de piramiden heeft dan ook naar mijn mening niets te maken met een achteruitgaande economie.

Tijdens de 5^e dynastie wordt de zonnegod Ra de belangrijkste god. In de papyrus Westcar wordt verteld dat de eerste drie farao's van de 5^e dynastie, nl. Oeserkaf, Sahoera en Neferirkara, door Ra zijn verwekt bij een sterfelijke vrouw. Dit verhaal is mogelijk de voorloper van de mythe van de goddelijke geboorte in de 18^e dynastie (Hatsjepsot en Amonhotep III). De farao's van de 5^e dynastie bouwen niet alleen hun eigen piramidecomplexen, maar elke farao laat ook nog een zonneheiligtom aanleggen, gewijd aan de zonnegod Ra. Het piramidecomplex en het zonneheiligtom moeten dan ook worden beschouwd als een eenheid. Ook hieruit valt af te leiden dat de economie op dat moment blijkbaar nog niet zo slecht was. Het zonneheiligtom van Sahoera is trouwens nog niet gevonden, op de tentoonstelling wordt daarom aandacht besteed aan het zonneheiligtom van Nioeserra.

Naast deze tentoonstelling is nog een kleine tentoonstelling gewijd aan de opgraver van de piramide Ludwig Borchardt (1863 – 1938) die in 1907 in Aboesir opgravingen deed aan het piramidecomplex van Sahoera. Schilderijen en dagboeken vertellen iets over het leven van deze beroemde egyptoloog en geven inzicht in de opgravingsgeschiedenis van Aboesir. Borchardt was zowel oprichter van het Deutsche Institut für Ägyptische Altertumskunde en het Schweizerische Institut für Ägyptische Bauforschung und Altertumskunde.

De tentoonstelling is fraai opgezet en geeft een zo goed mogelijk beeld van een minder bekende farao en zijn werken. Het laat een ander beeld van de Egyptische cultuur zien dan weer een tentoonstelling over Toetanchamon, hoe fraai ook. Deze tentoonstelling is eigenlijk een must voor iedere liefhebber van het Oude Rijk in Egypte. Mehen meent dat deze tentoonstelling een bezoek zeker waard is, tenslotte ligt Frankfurt niet zo ver weg. En dan is de prachtig uitgevoerde catalogus van Sahoera nog niet eens ter sprake gekomen!

Hieronder nog enkele lofuitingen over de tentoonstelling in een aantal Duitstalige kranten:

"Die Sensations-Ausstellung des Jahres: "SAHURE – Tod und Leben eines großen Pharaos."

Bild Zeitung Frankfurt, Melanie Besecke, 14. Mai 2010

"... faszinierendes Panoptikum zu Leben und Alltag unter dem Pharaos..."

Frankfurter Neue Presse, Dierk Wolters, 24. Juni 2010

"Die Ausstellung stellt uns eine der größten Kultanlagen der Menschheit vor."

Frankfurter Rundschau, Arno Wiedmann, 24. Juni 2010

Tentoonstellingen in Nederland

In Amsterdam zijn twee tentoonstellingen rond Alexander de Grote: zowel in de Hermitage als in het Allard Pierson Museum. Mehen zal op zaterdagmiddag 15 januari 2011 een lezing geven over Alexander de Grote in Egypte.

Van 16 oktober 2010 t/m 13 maart 2011 is in het Rijksmuseum van Oudheden de tentoonstelling "Egyptische Magie". Mehen zal een aantal rondleidingen over de tentoonstelling organiseren.